

MINISTERSTWO SPRAW WOJSKOWYCH
SZTAB GENERALNY Oddział II. Inf.

Nr. 29001 / II. Inf. II. A. 2.

8860 J2
Warszawa, dn. 1. listopada 1922. roku.

TAJNE PILNE!

D o

ADJUTANTURY GENERALNEJ

Belweder.

W załączeniu przesyłam referat, poruszający kwestję obecnej dyslokacji wojsk bolszewickich.

2. Załączniki.

SZEF ODZIAŁU II. SZT. GEN.

MATUSZEWSKI Ppułk. p. d. szt. gen.

ADJUTANTURA GENERALNA
NACZELNOSTWO WODZA
8860 J2
Wpłynęło do 14. XI 1922 roku
Wysłano do 14. XI 1922 roku
Załączników

12.81. 10. XI. 22. 120.

Ogólna charakterystyka dyslokacji pokojowej
wojsk sowieckich.

SCISIE TAJNE!

I. Rosja Europejska.

W obecnej dyslokacji polowych wojsk sowieckich, mającej już wszelkie cechy dyslokacji stałej, uwzględnić należy trzy momenty:

- a/ sprawę bezpieczeństwa granic;
- b/ zagadnienie wyżywienia armji.
- c/ możność skoszarowania wojsk.

Sprawa wyżywienia armji wymaga skoncentrowania większości sił na terenach południowych Rosji /Ukraina i półnc. Kaukaz/; zapewnia to ochronę wojsk przed ewentualną klęską głodową, która w tych stronach jest mało prawdopodobną. Zaopatrzenie w paszę i remont koński na północnym Kaukazie sprzyja dyslokowaniu tam większych mas jazdy.

Sprawa koszar przedstawia się w Rosji fatalnie. Rząd przystępuje obecnie do poważniejszych remontów; trudności skoszarowania dywizji w określonych mniejszych rejonach są jednak stale wielkie, iż poszczególne oddziały muszą być znacznie od siebie oddalone /np. 27. dyw. piech. posiada 79 pułk. w Orszy, 80 pułk. w Smoleńsku i 81. pułk. w Wiaźmie zajmując teren 250 km. wzdłuż Aleksandrowskiej linii kolejowej/.

Biorąc powyższe pod uwagę, można podzielić obszar Rosji Europejskiej pod względem strategicznego charakteru dyslokacji armji na:

- 1/ Tereny nadgraniczne,
- 2/ Tereny głównych odwodów armji,
- 3/ Tereny dla Rosji strategicznie drugorzędne.

1. Tereny nadgraniczne.

A. Granica zachodnia państwa.

Za granicę zachodnią państwa pod względem koncentracji wojsk sowieckich przeprowadzonych już w pewnym stopniu podczas pokoju, uważać należy odcinek granicy od Dzwiny do morza Czarnego. Obejmuje on zachodnią granicę 2-ich okręgów wojskowych Zachodniego frontu i okręgu Ukraińskiego, które to okręgi mogą w przyszłości teren ewentualnych walk w wypadku wojny Rosji na zachodzie. To też Btw. sowieckie ugrupowało tu znaczną część swych sił /20. d. p. 4. d. j., 2. br. j./, w postaci 5-ciu korpusów armji wojsk Kijowskiego rejonu wojskowego i samodzielnych dywizji granicznych. Dyslokacja obejmuje:

1232.9.21.22.40.

- w 1. rzucie: 5 d.p., 2 d.j. i 1 br.j. bezpośrednio nad granicą i
w 2. " 11 d.p. i 2 d.j. / 3 korp. i wojska Kij. rej. wojsk. / ugrupowane w pa-
sie do 300 km. od granicy
w 3. " 4 d.p. i 1 br.j. / 2 korp. / na terenie Ukrainy w odległości ponad
300 km.

Całość sił dyslokowanych na tym terenie wynosi 168,000 ludzi 390 dział.

B. Granica turecka.

Mimo braterskiego sojuszu, jaki łączy Rosję z Turcją, oddzielna armja Kaukaska nosi wybitne cechy obserwacji kaukaskich granic Rosji tak od ewentualnych działań zewnętrznych, jak też zabezpieczenia przed możliwymi akcjami wyzwolenческими państw Kaukaskich /Gruzja, Azerbejdżan, Armenja/.

Pozatem niewyjaśniona dotąd sprawa Bliskiego Wschodu odgrywać musi w tym wypadku poważną rolę.

W skład oddzielnej armji kaukaskiej wchodzi: 3 d.p., 4 br. piech. charakteru narodowościowego, 1 d.j. i 1 br.j.

Ogółem 47,000 ludzi i 100 dział.

Charakterystycznym jest istnienie nadal sztabu armji, a nie sztabu okręgu wojskowego.

2. Tereny głównych odwodów.

Główne odwody armji sowieckiej dyslokowane są w 2-ach centralnych okręgach wojskowych /Moskiewski i Północno-Kaukaski/, których położenie oraz sieć linii kolejowych sprzyja strategicznym przesunięciom rozmieszczonych tam wojsk w kierunku najbardziej zagrożonym.

Okręg Moskiewski, który mógłby przede wszystkim zasilić wojska Frontu Zachodniego, posiada 6 d.p. złożone w 2 korpusy t.j. 37,000 ludzi i 126 dział.

Okręg Północno-kaukaski, którego warunki aprowizacyjne pozwalają na większe skoncentrowanie sił przy czterokrotnie mniejszej od Moskiewskiego powierzchni, posiada 5 d.p., 5 d.j. i 1 br. jazdy razem 65,000 ludzi i 160 dział, które mogą być użyte bądź to na terenie Ukrainy, bądź też na Kaukazie lub Turkiestanie zależnie od sytuacji w armji.

Razem całość odwodów wynosi 11 d.p., 5 d.j. i 1 br.j. t.j. 102,000 ludzi i 286 dział.

3. Tereny strategiczne drugorzędne.

Do terenów drugorzędnych dla Rosji pod względem strategicznym można zaliczyć dwa okręgi wojskowe - /Piotrogradzki i Przywołżański/, różniące się jednak znacznie pod względem swego charakteru.

Okręg Piotrogradzki /6 d.p.w 2 korp., razem 42,000 ludzi i 96 dział/ traktować należy jako przyszlą osłone prawego skrzydła głównych operacji, osłone drugiej stolicy, będącej jednocześnie siedliskiem robotniczej władzy sowieckiej, oraz osłone i ewentualnie współdziałanie z flotą morza Bałtyckiego. Siły, znajdujące się na terenie tego okręgu, mogłyby być wystarczającymi załadwie do wypełnienia tych zadań w charakterze czynnej obrony.

Okręg Przywołżański w składzie 3 d.p. i 1 br.j./23,000 ludzi i 60 dział/ ze względu na duże odległości od granic państwa i warunki lokalne /powstania i zabezpieczenie linii komunikacyjnych z Syberji i Turkiestanu/ przedstawia wartość terenu drugorzędnego w stosunku do jakichkolwiek działań całości armji sowieckiej.

II. Rosja Azjatycka.

1. Front Turkiestański. Do tej pory istniejący Front Turkiestański od maja 1922. roku wskutek ustawicznych powstań i akcji dywersyjnej Envera-Paszy zasilany był nowymi jednostkami.

Z oddziałów piechoty po reorganizacji armji sformowane zostały cztery turkiestańskie dywizje piechoty, poza 7 i 8 sam. brygadą jazdy.

W lipcu 1922. r. z rejonu Homla odeszła do Turkiestanu

11. dywizja jazdy, z 28. dyw. piech. /"Skwo"/, detaszowany został 72. pułk piech.

Brak należytej komunikacji kolejowej w Turkiestanie, zasadniczo wrogie nastroje ludności do sowieckich oraz nieśdrowe stosunki klimatyczne uniemożliwiają z jednej strony Dłwu bolszewickiemu szybkie slikiidowanie powstania, z drugiej zaś strony zmuszają do zasilenia frontu coraz to nowymi jednostkami.

Obecnie Front Turkiestański liczy 4~~5~~ dyw. piech. 1 dyw. jazdy 2 bryg. jazdy razem około 47,000 ludzi 100 dział ze względu na sytuację niespokojną na pograniczu Afganistanu.

2. Syberja. Dyslokacja wojsk na Syberji /6 d.p. i 3 d.j. razem około 86,000 ludzi i 190 dział/ ma za zadanie:

a/ zabezpieczenie głównej linii kolejowej Syberyjskiej;

b/ przeprowadzenie operacji na Dalekim Wschodzie w związku z opano-

waniem Władywostoku i niepewnej sytuacji na pograniczu Manżurji /części 5.armji/;

c/obserwacja wojskowa granic Mongolji przez grupę jazdy /3 dywizje, w rejonie Bijaka.

Powyższa charakterystyka dyslokacji wojsk polowych armji sowieckiej może służyć jedynie jako ogólne wrażenie otrzymane przy analizie zasad rozmieszczenia większych jednostek wojskowych.

Należy jednak podkreślić, iż nie zostały tu uwzględnione momenty, odgrywające poważną rolę w całkowitej ocenie dyslokacji, jak sieć kolejowa Rosji, rozmieszczenie magazynów i wytwórni przemysłu wojennego i warunki narodowościowe, odgrywające tak wielką rolę w życiu rosyjskiem.

Powyższe zagadnienia są obecnie tematem opracowań Oddz.II.Szt.Gen.

Warszawa, dn. 1. Listopada 1922. roku.

DYSLOKACJA WOJSK ROSJI SOWIECKIEJ.

I.

Skład Okręgów, frontów i armji.

A. Rosja Europejska.

Okręg Piotrogradzki.

Dowódcą Okręgu GITTIS, Szef Sztabu Okręgu - ENDEN, Sztab Okręgu Piotrogród. W skład okręgu wchodzi: 10., 11., 16., 56. dywizje piechoty, oraz 1-sza i 2-ga dywizja pograniczna piechoty. 11-ta i 56-ta dyw. piech. na etatach nadgranicznych, 10-ta i 16-ta na etatach wewnętrznych.

W Piotrogradzie stwierdzony sztab I-go strzeleckiego korpusu; w składzie korpusu 10-ta i 11-ta dyw. piech. nadto w Nowogrodzie formuje się 11-ty korpus strzelecki w składzie 16-tej i 56-tej dyw. piech.

Wojska polowe Okręgu Piotrogradzkiego liczą etatowo około 42,000 i 96 dział.

Front Zachodni.

Dotychczas istnieje Dtwo Frontu Zachodniego, któremu podporządkowane są oddziały, rozmieszczone na terenie Okręgu Zachodniego. Dowódcą Frontu Zachodniego - TUCHACZEWSKI, Szef Sztabu Frontu - MIEZENINOW; Sztab Frontu w Smoleńsku. W skład okręgu wchodzi 2-ga, 4-ta, 5-ta, 8-ma, 27-ma dyw. piech., 7-ma dyw. jazdy, 1-sza i 2-ga pograniczna dywizje piechoty. 5-ta i 8-ma dyw. piech. na etatach nadgranicznych, 2-ga, 4-ta, 27-ma dyw. piech. na etatach wewnętrznych.

W okręgu stwierdzono istnienie IV. korpusu ze sztabem w Witebsku. Skład IV. korpusu: 5-ta, 8-ma, 27-ma dyw. piech., oraz V. korpus ze sztabem w Mohylowie; skład V. korpusu: 2-ga, 4-ta dyw. piech..

Wojska polowe Frontu Zachodniego liczą około 55,000 ludzi i 130 dział.

Okrag Ukrainski.

Oddziały rozmieszczone na terenie Okręgu Ukrainskiego podporządkowane są Dtwu Wojsk Ukrainy i Krymu, którego dowódcą jest FRUNZE, Szefem Sztabu - SOŁOHUB; Sztab Okręgu w Charkowie.

W skład okręgu wchodzi: 3-cia, 7-ma, 15-ta, 23-cia, 24-ta, 25-ta, 30-ta, 44-ta, 45-ta i 51-sza dywizja piechoty, 1-sza, 2-ga i 3-cia pograniczna dywizja piechoty, 1-sza i 2-ga dywizja jazdy "Czerwonnawo Kozaczestwa" i 9-ta dyw. jazdy, 2-ga sam. bryg. jazdy /b. Kotowskiego/ i Zawołżańska czerwonocharzarska sam. brygada jazdy.

W Okręgu Ukrainskim 24-ta, 25-ta, 44-ta i 51-sza dyw. piech. znajdują się na etatach nadgranicznych, 3-cia, 7-ma, 15-ta, 23-ta, 30-ta i 45-ta dyw. piech. na etatach wewnętrznych.

Na terenie Okręgu Ukrainskiego znajduje się: Dtwo Kijowskiego rejonu, którego d-cą jest JAKIR, szefem sztabu - PAUKA; sztab rejonu w Kijowie. Dowódca rejonu posiada prawa i obowiązki odpowiadające dowódcy armji, wchodzącej w skład frontu.

W skład Kijowskiego rejonu wchodzi: 24-ta, 44-ta i 45-ta dyw. piech., 1-sza i 2-ga dyw. jazdy "Czerwonnawo Kozaczestwa", 9-ta dyw. jazdy oraz 2-ga samodzielna bryg. jazdy /b. Kotowskiego/. 1-sza i 2-ga dyw. jazdy "Czerwonnawo Kozaczestwa" stanowi I. korpus konny ze sztabem w Płoskirowie.

VI. korpus ze sztabem w Jelizawetgradzie stanowi:

15., 25., 51. dyw. piech.

VII. korpus ze sztabem w Aleksandrowsku stanowi:

3., 30. dyw. piech.

VIII. korpus ze sztabem w Połtawie stanowi:

7., 23. dyw. piech..

Wojska polowe Okręgu Ukrainskiego liczą około 113,000 ludzi i 260 dział .

Okrag Moskiewski.

Dowódcą Okręgu - MURALOW, Szef Sztabu - AŁAFUZOW; Sztab Okręgu w Moskwie. W skład okręgu wchodzi: 6-ta, 14-ta, 17-ta, 18-ta, 19-ta i 48-ma dyw. piech., znajdujące się na etatach wewnętrznych i złączone w 2 korpusy strzeleckie.

II. korpus ze sztabem w Moskwie składa się z 14-tej, 18-tej i

48-mej dyw.piech., III, korpus ze sztabem w Tambowie składa się z 6-tej, 17-tej i 19-tej dyw.piech..

Wojska polowe okręgu liczą około 37,000 ludzi i 126 dział.

Okręg Północno-Kaukaski.

Dowódcą Okręgu WOROSZYŁOW, Szef Sztabu - CZERNYSZEW; Sztab Okręgu w Rostowie nad Donem. W skład okręgu wchodzi: 9-ta, 13-ta, 22-ga, 28-ma /bez 72-go pułku piech./ i 37-ma dyw.piech., 2-ga, 4-ta, 6-ta, 14-ta i 16-ta dyw.jazdy oraz samodzielna bryg.jazdy 1-szej konnej armji Budiennego.

Wszystkie dywizje piechoty okręgu znajdują się na etatach wewnętrznych.

Na terenie okręgu dyslokowana 1-sza konna armja Budiennego, której sztab mieści się w Rostowie a jej skład stanowi: 2-ga, 4-ta, 6-ta, 14-ta dyw.jazdy i samodzielna bryg.jazdy 1-szej konnej armji.

W Rostowie również istnieje sztab IX.korpusu strzeleckiego, w skład którego wchodzi: 13-ta i 28-ma dyw.piech.

Wojska polowe okręgu liczą około 65,000 ludzi i 160 dział.

Samodzielne armie kaukaskie.

Dowódcą armji JEGOROW, Szef Sztabu - TUGAOZEW; Sztab Armji w Tyflisie. W skład armji wchodzi: 1-sza, 2-ga, 3-cia Kaukaskie dywizje piechoty, Azerbejdżańska, Ormiańska, Gruzinińska oraz Wschodnich Kursantów samodzielne bryg.piechoty, 18-ta dyw.jazdy i samodzielna Kaukaska bryg.jazdy.

Kaukaskie dyw.piechoty znajdują się na etatach nadgranicznych. Wojska polowe samodzielnej armji Kaukaskiej liczą etatowo ca 47,000 ludzi i 100 dział.

Okręg Przywółżański.

Dowódcą Okręgu - OSKIN ; Szef Sztabu - KADOWSKI; Sztab Okręgu w Samarze. W skład okręgu wchodzi: 1-sza, 22-ga, 33-cia dyw.piechoty, oraz 2 samodzielna bryg.jazdy. Dywizje piechoty Przywółżańskiego Okręgu znajdują się na etatach wewnętrznych.

Wojska polowe okręgu liczą około 23,000 ludzi i 60 dział.

B. Rosja Azjatycka.

Front Turkiestański.

Dowódcą Frontu - ZORYN. W skład frontu wchodzi: 1., 2., 3., 4. turkiestańskie dywizje piechoty, detaszowany 72.p.p. 28.górskiej dyw. piechoty, oraz 11.dywizja jazdy, 7.i 8.samodzielne bryg.jazdy.

Turkiestańskie dywizje piechoty znajdują się na etatach nadgranicznych.

Wojska polowe frontu liczą etatowo ca 47,000 ludzi i 100 dział

Syberia.

Wojska Syberji podzielone na Zachodni i Wschodni Okręg podlegają pomocnikowi głównodowodzącego wojskami Republiki - PIETINOWI, którego sztab mieści się w N.Nikolajewsku.

Okręg Zachodnio-Syberyjski.

Sztab Okręgu w Omsku. W skład okręgu wchodzi: 21., 29., 57.dyw. piech., oraz 10.i 13.dywizja jazdy. Dywizje piechoty znajdują się na etatach wewnętrznych i stanowią X.korpus strzelecki.

Wojska polowe Zach.Syb.Okręgu liczą około 41,000 ludzi i 60 dział.

Okręg Wschodnio-Syberyjski.

Sztab Okręgu w Irkucku. W skład okręgu wchodzi: 26., 35., 36. dyw.piech.oraz 5.dyw.jazdy. Dywizje piechoty znajdują się na etatach dywizyj nadgranicznych.

Wszystkie jednostki wojsk polowych Wschodnio-Syberyjskiego Okręgu tworzą 5.prmją, której dowódcą jest UBORIEWICZ, Szef Sztabu - ULIMOW, a Sztab Armji mieści się w Irkucku.

Wojska polowe okręgu liczą około 32,000 ludzi i 98 dział.

Republika Dalekiego Wschodu.

W skład wojsk Republiki Dalekiego Wschodu wchodzi 1-sza i 2-ga dywizje piechoty Dalekiego Wschodu, znajdujące się na etatach wewnętrznych, Dywizje te włączone są do 5.armji i podlegają dowódcy armji UBORIEWICZOWI.

Dywizje te liczą około 13,000 ludzi i 32 działa.--

Ogółem wojska polowe Armji Sowieckiej liczą - 55 dywizyj
choty /390,000 ludzi/ 4 brygady piech./12,000 ludzi/ 15 dywizyj
jazdy /95,000 ludzi/, 7 brygad jazdy /21,000 ludzi/. Razem około
518,000 ludzi i 1200 dział.

Całość Armji Sowieckiej na 1/XI. wynosi około 925,000.-

II. W Y K A Z

dywizyj i samodzielnych brygad piechoty i jazdy
notowanych w dniu 1.XI.1922.roku.-

Dywizje piechoty.

Numer dyw.	N a z w a	Numer korpusu:	Okręg, front, armja	Miejsce postoju sztabu dywizji.
1.			Przywożżański	Kazań ajencyjne 11.X.1922.
2.	Tulska	V.	Zachodni	Rzeczycza aj.12/IX.22.
3.	Kazańska	VII.	Ukraiński	Symferopol aj.18/IX.22.
4.	Smoleńska	V.	Zachodni	Mińsk aj.22/IX.22.
5.	Witebska	IV.	"	Witebsk aj.28/IX.22.
6.	Orłowska	III.	Moskiewski	Orzeł aj.22/IX.22.
7.	Włodzimierska	VIII.	Ukraiński	Połtawa dok.12/VIII.22.
8.	Mińska	IV.	Zachodni	Bobrujsk aj.22/IX.22.
9.	Dońska		Północno-Kaukazki	rejon stacyjny Kaminskaja dok. ?
10.		I.	Piotrogradzki	Piotrogród dok. 28/IX.22.
11.	Piotrogradzka	I.	"	Piotrogród aj.6/IX.22.
12.		r o z w i ą z a n a - 15.VIII.1921.r.		
13.		IX.	Północno-Kaukazki	
14.			Moskiewski	Moskwa dok.8/VIII.aj.22/IX.22.
15.	Siwańska	VI.	Ukraiński	Jelizawetgrad aj.28/IX.
16. im.	Kikwidze	IX.	Piotrogradzki	Krasnoje Sioło aj.1/IX.22.
17.	Niżegorodzka	III.	Moskiewski	Rjazań dok.8/VIII.aj.22/IX.22.
18.	Jarosławska	II.	"	Jarosław dok.8/VIII.aj.7/IX.22.
19.		III.	"	Tambov aj.7/IX.22.
20.		r o z w i ą z a n a - dok 23.I.1921.r.		

verte

136

Numer lyw.	N a z w a	Numer korpusu	Okręg, front, armja	Miejsce postoju Sztabu dywizji.
21.	Permska	X.	Zachodnio-Syberyjski	Barnauł aj.22/IX.22.
22.	Krasnodarska		Północno-Kaukazski	Krasnodar dok.8/IX.22.
23.		VIII.	Ukraiński	Charków aj.30/IX.22.
24.	Zelazna Samarska		Kijowski rejon	Winnica aj.20/IX.22.
25.	Kremienoczugska	VI.	Ukraińska	Kremienoczug aj.22/VIII.22.
26.	Złatoustowska		Wschodnio-Syberyjski	Krasnojarsk aj.22/VIII.22.
27.	Omska	IV.	Zachodni	Orsza dok.15/IX.22.
28.	Górska	IX.	Północno-Kaukazski	Władykaukaz 28/VIII.22.
29.		X.	Zachodnio-Syberyjski	Omsk aj.20/IX.22.
30.	Irkucka	VII.	Ukraiński	Jekaterynosław aj.20/IX.22.
31.			r o z w i ą z a n a	dok.15/VIII.1921.r.
32.			Przywołżański	Saratow dok.23/IX.
33.			" "	Samara- aj.6/X.22.
34.			r o z w i ą z a n a	dok.15/VIII.1921.r.
35.			Wsch.-Syberyjski	Irkuck aj.22/VIII.22.
36.			" "	
37.	Nowoczerkaska		Płnc-Kaukazski	
38.			r o z w i ą z a n a	dok. 15/VIII.1921.r.
39.			" "	" "
40.			" "	" "
41.			" "	" "
42.			" "	" "
43.			" "	" "
44.	Kijowska		Kijowski rejon	Zytomierz dok.9/VIII.22.aj.20/9. 22.
45.	Wołyńska		" "	Biała Cerkiew aj.7/VIII.22.
46.			r o z w i ą z a n a	dok. 15/VIII.1921.r.
47.			" "	" "
48.	Twerska	II.	Moskiewski	Twier dok.8/VIII.22.aj.7/IX.22.
49.			r o z w i ą z a n a	dok 15.VIII.1921.r.
50.			" "	" "
51.	Parakopska	VII.	Ukraiński	Odessa dok.1/IX.22.
52.			r o z w i ą z a n a	dok. 15.VIII.1921.r.
53.			" "	" "

Numer dyw.	N a z w a	Numer korpus	Okręg, front, armja	Miejsce postoju sztabu dywizji.
54.	r o z w i ą z a n a dok.			15/VIII.1921.r.
55.		"	"	" "
56.	Moskiewska	XI.	Pietrogradzki	Stara Rusaa aj.3/IX.22.
57.		X.	Zach.Syberyjski	Jekaterynburg aj.17/VII.22.
1.	Kaukazka			Kutais aj.9/X.22.
2.	"		Samodzielna armja	Baku aj.9/X.22.
3.	"		Kaukazka	Aleksandropol aj.9/X.22.
1.	Turkiestańska		Turkiestański	?
2.	"		front	?
3.	"			?
4.	"			?
1.	Dalekiego Wschodu		Republika Dalekiego	?
2.	"		Wschodu	?

Samodzielne Brygady piechoty.

N a z w a	korpus	Okręg, armja, front	Miejsce postoju.
Azerbejdżańska		Samodz. armja Kaukaz	?
Gruzińska		" " "	Tyflis aj.27/IX.22.
Ormiańska		" " "	?
Wschodnich Kursantów		" " "	Tyflis aj.15/IX.22.

Dywizje kawalerji.

Numer dyw.	N a z w a	Korpus lub armja.	Określ front, armja	Miejscę postoju sztabu.
1.	Tomska	po wyjściu ze składu Zach. Okręgu nieumiejscowiona ?		
2.	Stawropolska im. Blinowa	I. armja kon.	Płnc. Kaukaski	Stawropol aj. 21/VIII.22.
3.		nie istnieje		
4.	Pietrogródzka	I. arm. konna	Płnc. Kaukaski	Armawir aj. 16/VII.22.
5.	Kubańska		Wsch. Syberyjski	Broicko Sawsk aj. 22/IX.22.
6.	Czongarska	I. arm. konna	Płnc. Kaukaski	Kisłowodsk aj. 21/VIII.22.
7.	Samsarska			Homel aj. 15/IX.22.
8.		przemianowana na 1-szą "Czerw. Kozactwa"		
9.	Krymska im. Sownarkoma "U.S.S.R."		Kijowski rejon	Humani aj. 7/VIII.22.
10.	Symbirska			Bijsk aj. 22/IX.22. ?
11.			Pr. Turkiestański	w Turkiestanie aj. 25/VII.22.
12.		r o z w i ą z a n a	dok. 15.VIII.1921.r.	
13.			Zach. Syberyjski	Barnaul aj. 5/VIII.22.
14.	Majkopska	I. arm. konna	Płnc. Kaukaski	Majkop aj. 25/VII.22.
15.		r o z w i ą z a n a	dok. 16/III.1922.r.	
16.			Płnc. Kaukaz	nieumiejscowiona. ?
17.		przemianowana na 2. "Czerw. Kozactwa"		
18.			Samodż. arm. Kaukaska	Woroncówka aj. 15/IX.22.
1.	Zaporozka Czerwonego Kozactwa	III. k. k.	Kijowski rejon	Płoskirów aj. 7/IX.22.
2.	Czerw. kozactwa	" "	Kijowski rejon	Starokonstantynów aj. 16/VIII. 22.

Samodzielne brygady kawalerji.

Numer bryg.	N a z w a	Korpus armja	Okręg, front armja	Miejsce postoju
2.	B.Kotowskiego		Kijowski rejon	Olgopol dok.28/VI.22.
	Zawożańska		Ukraiński	Balakleja aj.
	Czerwonohuzarska		Sam.arm.Kaukazk.	? dok.15/VII.22.
	Sam.Kaukazka			Rostów n/D.aj. ?
	Sam. I.kon.arm.	I.konna arm.	Fr.Turkiestancki	Skobielewo aj.
	7.sam.bryg.j.		" "	- ? aj.
	8. " " "			
2.	Samodz.bryg.j.		Przywożański	Syzrań aj.6/X.22.

Dywizje pograniczne.

Numer dywizji	N a z w a	O k r ę g	M i e j s c e postoju S z t a b u .
1.		Piotrogrodzki	Gateczyna aj.11.IX.22.
2.	Północna	"	Petrozawodzk aj.15.VIII.22.
1.		Zachodni	Pełock aj.15.IX.22.
2.		"	Słuck aj.13.X.22.
1.		Ukraiński	Zytomierz aj.13.IX.22.
2.		"	Winnica aj.12.IX.22.
3.		"	Odessa /istnienie dywizji niepewne/.

z Dywizje pograniczne znajdują się na etatach wewnętrznych z małymi tylko różnicami, z których można wnioskować iż dywizje te na wypadek wojny nie formują jednostek rezerwowych.

III. W Y K A Z
korpusów strzeleckich.

Numer korpusu	Miejsce postoju Sztabu	Sztab korpusu	U w a g i :
I.	Piotrogród	10.11.dyw.piech.	
II.	Moskwa	14.18.48.dyw.piech.	
III.	Tambów	6.17.19.dyw.piech.	
IV.	Witebsk	5.8.27.dyw.piech.	
V.	Mohylów	2.4.dyw.piech.	
VI.	Jelizawetgrad - Odessa?	15.25.51.dyw.piech.	
VII.	Aleksandrowsk	3.30.dyw.piech.	
VIII.	Poltawa	7.23.dyw.piech.	
IX.	Rostów n/D.	13.28.dyw.piech.	
X.	Syberja	21.57.29.dyw.piech.	
XI.	Nowogród	16.55.dyw.piech.	

IV. Szemat dyslokacji wojsk polowych Rosji Europejskiej.

Patrz załącznik.